TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS
2004 m. lapkričio 11 d. *

Sujungtose bylose C-186/02 P ir C-188/02 P

dėl 2002 m. gegužės 15 d. ir 16 d. pagal Europos Bendrijų Teisingumo Teismo statuto 49 straipsnį pateiktų dviejų apeliacinių skundų

Ramondín SA, įsteigta Logroño (Ispanija),

ir

Ramondín Cápsulas SA, įsteigta Laguardia (Ispanija),

atstovaujamos *abogado* J. Lazcano-Iturburu Ayestaran,

apeliantės byloje C-186/02 P,

* Proceso kalba: ispanų.

Territorio Histórico de Álava — Diputación Foral de Álava, atstovaujama *abogados* A. Creus Carreras, B. Uriarte Valiente ir Bravo-Ferrer Delgado,

apeliantė byloje C-188/02 P,

dalyvaujant kitoms proceso šalims:

Europos Bendrijų Komisijai, atstovaujamai F. Santaolalla Gadea ir J. L. Buendía Sierra, nurodžiusių adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovei pirmoje instancijoje,

palaikomai

Comunidad Autónoma de La Rioja, atstovaujamos *abogado* J. M. Criado Gámez,

į apeliacinę bylą įstojusios šalies,

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. W. A. Timmermans, teisėjai C. Gulmann (pranešėjas) ir N. Colneric,

generalinė advokatė J. Kokott,
posėdžio sekretorė M. Múgica Arzamendi, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir byloje C-188/02 P įvykus 2004 m. kovo 11 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2004 m. gegužės 6 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Apeliaciniais skundais *Ramondín SA, Ramondín Cápsulas SA* ir *Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava* (toliau – *Territorio Histórico de Álava*) prašo panaikinti 2002 m. kovo 6 d. Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Diputacíon Foral de Álava ir kt. prieš Komisiją* (T-92/00 ir T-103/00, Rink. p. II-1385, toliau – skundžiamas sprendimas), kuriuo buvo atmesti jų ieškiniai dėl 1999 m. gruodžio 22 d. Komisijos sprendimo 2000/795/EB dėl Ispanijos suteiktos valstybės pagalbos *Ramondín SA* ir *Ramondín Cápsulas SA* (OL L 138, 2000, p. 36, toliau — ginčijamas sprendimas), panaikinimo.

Teisinis pagrindas

2 Pagal Komisijos pasiūlytą Ispanijos žemėlapį regioninei pagalbai (OL C 25, 1996, p. 3) tokiai pagalbai Ispanijos Baskų krašte (toliau – Baskų kraštas) taikomas didžiausias 25 % neto subsidijų ekvivalentas (NSE).

3 Baskų krašte galiojanti fiskalinė sistema grindžiama ekonominiu susitarimu, įtvirtintu 1981 m. gegužės 13 d. Ispanijos įstatymu Nr. 12/1981, paskutinį kartą iš dalies pakeistu 1997 m. rugpjūčio 4 d. Įstatymu Nr. 38/1997.

4 Remdamasi šiais teisės aktais, *Diputación Foral de Álava* tam tikromis sąlygomis gali pati priimti jos teritorijoje taikomus teisės aktus mokesčių srityje.

5 Tuo pagrindu ji nustatė įvairias fiskalinės pagalbos priemones, pavyzdžiui, 45 % investicijų sumos mokesčių kreditą (toliau – 45 % mokesčių kreditas) ir sumažintą pelno mokesčio apmokestinamąją bazę.

45 % mokesčių kreditas

6 Šeštoji papildoma 1994 m. gruodžio 20 d. Regioninio įstatymo *Norma Foral* Nr. 22/1994 dėl *Territorio Histórico de Álava* 1995 m. biudžeto vykdymo (1995 m.

sausio 13 d. *Boletín Oficial del Territorio Histórico de Álava*, Nr. 5) nuostata numato:

„Nuo 1995 m. sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. įvykdytoms investicijoms į naują ilgalaikį turtą, viršijančioms 2,5 milijardo ESP, pagal *Diputación Foral de Álava* susitarimą suteikiamas 45 % *Diputación Foral de Álava* nustatytos investicijų sumos mokesčių kreditas, taikytinas galutiniam mokėtino mokesčio dydžiui.

Dėl nepakankamo mokesčio netaikytas mokesčių atskaitymas gali būti atliktas per devynerius metus, skaičiuojant nuo metų, kuriais buvo priimtas *Diputación Foral de Álava* susitarimas.

Šiuo *Diputación Foral de Álava* susitarimu taip pat nustatomi kiekvienu konkrečiu atveju taikytini terminai ir apribojimai.

Pagal šias nuostatas suteiktos lengvatos yra nesuderinamos su jokiomis kitomis mokesčių lengvatomis, susijusiomis su tomis pačiomis investicijomis.

Diputación Foral de Álava taip pat nustato investavimo trukmę, kuri gali apimti investicijas, padarytas rengiant investicijų projektą."

7 Šios nuostatos galiojimas buvo pratęstas 1996 ir 1997 metams, o vėliau, remiantis vėlesnėmis *Normas Forales*, iš dalies pakeistos formos 45 % mokesčių kreditas buvo toliau taikomas 1998 ir 1999 metais.

Pelno mokesčio apmokestinamosios bazės sumažinimas

8 1996 m. liepos 5 d. *Norma Foral* Nr. 24/1996 (1996 m. rugpjūčio 9 d. *Boletín Oficial del Territorio Histórico de Álava* Nr. 90) 26 straipsnis nustato:

„1. Veiklą pradedančioms įmonėms suteikiama teisė atitinkamai 99, 75, 50 ir 25 % sumažinti pozityvią jų ekonominės veiklos apmokestinamąją bazę, kol bus kompensuota negatyvi jų apmokestinimo bazė ankstesniais laikotarpiais, keturiais iš eilės mokestiniais laikotarpiais, pradedant pirmuoju, kuriuo per ketverius metus nuo ekonominės veiklos pradžios jos deklaruoja pozityvią apmokestinamąją bazę.

<...>

2. Kad galėtų pasinaudoti šia lengvata, mokesčių mokėtojai turi atitikti tokias sąlygas:

a) pradėti savo veiklą, turėdami mažiausiai 20 milijonų ESP apmokėto kapitalo;

<...>

d) neturi būti tiesiogiai ar netiesiogiai arba kitokiu pavadinimu anksčiau vykdę naują veiklą;

e) vykdyti naują veiklą patalpose ar pastate, kuriuose kiti fiziniai ar juridiniai asmenys nevykdo jokios veiklos;

f) per pirmuosius dvejus metus investuoti į ilgalaikį turtą mažiausiai 80 milijonų ESP, atsižvelgiant į tai, kad visos šios lėšos turi būti investuotos į veiklai vykdyti reikalingą turtą, kuris negali būti išnuomojamas ar perleidžiamas tretiesiems asmenims. Šiuo atveju finansinės išperkamosios nuomos sąlygomis įgytas turtas taip pat bus laikomas investicijomis į ilgalaikį turtą, jeigu turto įgijėjas prisiima įsipareigojimą pasinaudoti pirmumo teise pirkti;

g) per pirmuosius šešis mėnesius nuo ekonominės veiklos pradžios sukurti mažiausiai dešimt darbo vietų ir išlaikyti šį metinį personalo vidurkį nuo šio momento iki tų metų, kai išnyksta jų teisė sumažinti apmokestinamąją bazę;

<...>

i) turėti mažiausiai penkerių metų verslo planą.

<...>

4. Šio straipsnio 2 dalies f punkte nurodyta mažiausia investicijų suma ir 2 dalies g punkte numatytas minimalus naujai sukurtų darbo vietų skaičius yra nesuderinami su jokioms kitoms mokestinėms lengvatomis toms pačioms investicijoms arba darbo vietų kūrimui.

5. Dėl šiame straipsnyje įtvirtinto mokesčio sumažinimo turi būti pateikiamas prašymas mokesčių administracijai, kuri patikrinusi, ar pirmiau nurodytos sąlygos yra įvykdytos, suteikia prašymą pateikusiai bendrovei laikiną leidimą, kuris turi būti patvirtintas *Diputación Foral de Álava* sprendimu.

<...>"

Faktinės bylos aplinkybės

9 *Ramondín SA* – pagal Ispanijos teisę įsteigta bendrovė, gaminanti vyno, putojančio vyno ir kitų aukštos kokybės gėrimų kamščių apvalkalus. Nuo 1971 m. jos būstinė buvo Logroño, *Comunidad Autónoma de La Rioja* (La Rioja autonominė sritis) teritorijoje.

10 1997 m. *Ramondín SA* nusprendė perkelti savo gamybos įrenginius iš Logroño į Laguardia miestą, esantį Álava istorinėje teritorijoje Baskų krašte. Tuo tikslu 1997 m.

gruodžio 15 d. *Ramondín SA* įkūrė naują bendrovę *Ramondín Cápsulas SA*, kurios 99,8 % kapitalo priklauso *Ramondín SA*. Buvo numatyta, kad *Ramondín Cápsulas SA* perims visą *Ramondín SA* veiklą.

11 1997 m. spalio 21 d. *Diputación Foral de Álava* sprendimu Nr. 738/1997 *Ramondín SA* gavo šeštoje papildomoje *Norma Foral* Nr. 22/1994 nuostatoje numatytą 45 % mokesčių kreditą. *Ramondín Cápsulas SA* kaip naujai įkurta įmonė pasinaudojo galimybe sumažinti pelno mokesčio apmokestinamąją bazę, numatytą *Norma Foral* Nr. 24/1996 26 straipsnyje.

12 1997 m. spalio 2 d. laišku *Comunidad Autónoma de La Rioja* pirmininkas išsiuntė Europos Bendrijų Komisijai skundą dėl valstybės pagalbos, suteiktos *Ramondín SA* dėl jos veiklos perkėlimo į Baskų kraštą.

13 1999 m. balandžio 30 d. laišku (OL C 194, p. 18) Komisija informavo Ispanijos valdžios institucijas apie sprendimą pradėti EB sutarties 93 straipsnio 2 dalyje (po pakeitimo – EB 88 straipsnio 2 dalis) numatytą procedūrą dėl Baskų krašto valdžios institucijų *Ramondín SA* ir *Ramondín Cápsulas SA* suteiktos fiskalinės pagalbos.

14 Pasibaigus šiai procedūrai Komisija priėmė ginčijamą sprendimą.

15 Šio sprendimo 2 straipsnio a punkte *Ramondín Cápsulas SA* suteiktas pelno mokesčio apmokestinamosios bazės sumažinimas kvalifikuojamas kaip su bendrąja rinka nesuderinama valstybės pagalba. Sprendimo 2 straipsnio b punkte *Ramondín SA* suteiktas 45 % mokesčių kreditas taip pat kvalifikuojamas kaip su bendrąja rinka nesuderinama valstybės pagalba tiek, kiek ši pagalba viršija remiantis pagalbos sumavimo taisyklėmis Baskų kraštui nustatytą maksimalų 25 % NSE regioninės pagalbos dydį.

16 Ginčijamo sprendimo 3 straipsnyje Komisija nurodo Ispanijos Karalystei imtis visų reikalingų priemonių susigrąžinti iš ginčijamos pagalbos gautą pelną ir prireikus išieškoti šią pagalbą iš jos gavėjų.

Pirmosios instancijos teisme pareikšti ieškiniai ir skundžiamas sprendimas

17 2000 m. balandžio 19 d. ir 26 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijoje buvo pareikšti atitinkamai *Territorio Histórico de Álava* (byla T-92/00) bei *Ramondín SA* ir *Ramondín Cápsulas SA* (toliau kartu – *Ramondín*, byla T-103/00) ieškiniai Komisijai.

18 Ieškovai prašė panaikinti ginčijamą sprendimą ta dalimi, kuria jis nustato, kad *Normas Forales* Nr. 22/1994 ir Nr. 24/1996 numatytos ginčijamos fiskalinės priemonės yra nesuderinamos su bendrąja rinka, ir nurodo Ispanijos Karalystei susigrąžinti atitinkamas pagalbos sumas.

19 2001 m. birželio 5 d. nutartimi dvi bylos buvo sujungtos, kad būtų bendrai vykdoma žodinė proceso dalis ir priimtas galutinis sprendimas.

20 Skundžiamu sprendimu Pirmosios instancijos teismas:

— atmetė ieškinius,

— priteisė iš ieškovių bylinėjimosi išlaidas.

Apeliaciniai skundai

21 2003 m. kovo 6 d. bylose C-186/02 P ir C-188/02 P priimtomis nutartimis Teisingumo Teismo pirmininkas:

— leido *Comunidad Autónoma de La Rioja* įstoti į bylą Komisijos pusėje,

— atmetė *Gobierno Foral de Navarra* (Navaros vyriausybės) prašymą leisti įstoti į bylą apeliančių pusėje.

22 *Ramondín* Teisingumo Teismo prašo:

— panaikinti skundžiamą sprendimą,

— panaikinti ginčijamą sprendimą ta dalimi, kuria jis nustato, kad *Normas Forales* Nr. 22/1994 ir Nr. 24/1996 numatyta fiskalinė pagalba yra nesuderinama su bendrąja rinka, ir nurodo Ispanijos Karalystei susigrąžinti suteiktą pagalbą,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

23 Territorio Histórico de Álava Teisingumo Teismo prašo:

— panaikinti skundžiamą sprendimą,

— panaikinti ginčijamą sprendimą ta dalimi, kuria jis susijęs su 45 % mokesčių kreditu ir pelno mokesčio apmokestinamosios bazės sumažinimu priimant sprendimą dėl bylos esmės,

— nepatenkinus pirmojo reikalavimo, grąžinti bylą Pirmosios instancijos teismui,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas pirmoje instancijoje ir apeliaciniame procese.

24 Žodinės proceso dalies metu atsiėmusi savo prieštaravimą dėl *Territorio Histórico de Álava* apeliacinio skundo priimtinumo, bylose C-186/02 P ir C-188/02 P Komisija Teisingumo Teismo prašo:

— atmesti apeliacinius skundus,

— priteisti iš apeliančių bylinėjimosi išlaidas.

25 Palaikydama Komisiją, *Comunidad Autónoma de La Rioja* bylose C-186/02 P ir C-188/02 P Teisingumo Teismo prašo:

— atmesti apeliacinius skundus,

— priteisti iš apeliančių bylinėjimosi išlaidas.

Skundžiamo sprendimo panaikinimo pagrindai

26 Apeliaciniame skunde *Ramondín* nurodo keturis skundžiamo sprendimo panaikinimo pagrindus, susijusius su:

— *Comunidad Autónoma de La Rioja* teisės pateikti skundą Komisijai neturėjimu,

— klaidingu ginčijamų fiskalinių priemonių kaip su bendrąja rinka nesuderinamos valstybės pagalbos kvalifikavimu,

— Pirmosios instancijos teismo padaryta teisės klaida dėl to, kad jis nepripažino, jog Komisija piktnaudžiavo įgaliojimais,

— Pirmosios instancijos teismo padaryta teisės klaida dėl to, kad jis nepripažino, jog buvo pažeistas vienodo požiūrio principas.

27 2004 m. vasario 18 d. pareiškimu *Ramondín* informavo Teisingumo Teismą, kad ji toliau palaiko pagrindus, susijusius su piktnaudžiavimu įgaliojimais ir skundžiamo sprendimo nemotyvavimu šiuo klausimu, ir atsisako kitų savo nurodytų apeliacinio skundo pagrindų.

28 Apeliaciniame skunde *Territorio Histórico de Álava* nurodo šešis skundžiamo sprendimo panaikinimo pagrindus, susijusius su:

— klaidingu ginčijamų fiskalinių priemonių kaip su bendrąja rinka nesuderinamos valstybės pagalbos kvalifikavimu,

— skundžiamo sprendimo nemotyvavimu šiuo klausimu,

— Pirmosios instancijos teismo padaryta teisės klaida dėl to, kad jis nusprendė, jog ginčijamos priemonės nėra egzistuojanti valstybės pagalba,

— skundžiamo sprendimo nemotyvavimu šiuo klausimu,

— Pirmosios instancijos teismo padaryta teisės klaida dėl to, kad jis nepripažino, jog Komisija piktnaudžiavo įgaliojimais,

— skundžiamo sprendimo nemotyvavimu šiuo klausimu.

29 2004 m. vasario 20 d. pareiškimu *Territorio Histórico de Álava* informavo Teisingumo Teismą, kad:

— toliau iš dalies palaiko pirmuosius du apeliacinio skundo pagrindus, susijusius su klaidingu ginčijamų fiskalinių priemonių kaip su bendrąja rinka nesuderinamos valstybės pagalbos kvalifikavimu ir su skundžiamo sprendimo nemotyvavimu šiuo klausimu,

— toliau palaiko penktą ir šeštą apeliacinio skundo pagrindus, susijusius su piktnaudžiavimu įgaliojimais ir su skundžiamo sprendimo nemotyvavimu šiuo klausimu,

— atsisako kitų pagrindų.

Dėl apeliacinių skundų

30 Šiuo klausimu išklausius šalis ir generalinę advokatę, nagrinėjamas bylas reikia sujungti pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 43 straipsnį, kad būtų priimtas galutinis sprendimas.

Dėl pagrindų, susijusių, pirma, su Pirmosios instancijos teismo padaryta teisės klaida nepripažinus piktnaudžiavimo įgaliojimais ir, antra, su skundžiamo sprendimo nemotyvavimu šiuo klausimu

Šalių argumentai

31 *Ramondín* kaltina Pirmosios instancijos teismą tuo, kad skundžiamo sprendimo 82–88 punktuose jis atmetė jos nurodytą pagrindą, susijusį su Komisijos piktnaudžiavimu įgaliojimais. Komisija pasinaudojo įgaliojimais valstybės pagalbos srityje, kurioje ji turi išimtinę kompetenciją ir didelius įgaliojimus, tam, kad suderintų fiskalinės teisės normas. Tačiau iš tiesų šiam derinimui turi būti taikoma EB sutarties 101 straipsnyje (po pakeitimo – EB 96 straipsnis) ir 102 straipsnyje (dabar – EB 97 straipsnis) numatyta procedūra, pagal kurią kompetencija suteikiama Europos Sąjungos Tarybai.

32 Komisija pirmiausia ėmėsi veiksmų mažų sričių ar mažų valstybių narių atžvilgiu, kurių sprendimo priėmimo galimybės ir veiksmų laisvė yra ribotos. Ji taip veikė dėl teisės aktų derinimo sunkumų mokesčių srityje, didelėms valstybėms narėms atsisakant prarasti savo kompetenciją šioje srityje.

33 *Ramondín* nuomone, kadangi vienintelė reali objektyvi aplinkybė šioje byloje yra ta, kad nėra konkurento skundo, reikėjo daryti prielaidą, jog buvo siekiama kitų, nei nurodyta, tikslų. Todėl pradėta procedūra nuo pat pradžių turėjo trūkumų.

34 *Territorio Histórico de Álava* teigia, kad Pirmosios instancijos teismas turėjo nustatyti, kad buvo piktnaudžiaujama įgaliojimais. Kyla klausimas, kokios priežastys paskatino Komisiją pradėti tiek daug procedūrų dėl Baskų krašto *Normas Forales*. Be to, kyla klausimas, kodėl daugybė fiskalinių priemonių buvo išbraukta iš sąrašo, kurį sudarė „*Primarolo*" grupė, Tarybos įpareigota nustatyti naikintinas fiskalines priemones, siekiant suderinti teisės aktus mokesčių srityje, kad vėliau jas būtų galima ginčyti pagal valstybės pagalbos procedūrą.

35 *Territorio Histórico de Álava* nuomone, dėl daugelio valstybių narių pozicijos Taryboje visiškai neįmanoma susitarti dėl teisės aktų mokesčių srityje derinimo. Todėl Komisija pasirinko greičiausią ir paprasčiausią valstybės pagalbos procedūros kelią.

36 *Territorio Histórico de Álava* taip pat kaltina Pirmosios instancijos teismą nemotyvavus savo išvadų dėl pagrindo, susijusio su piktnaudžiavimu įgaliojimais. Pirmosios instancijos teismas pateikė paviršutinišką atsakymą, nenagrinėdamas priežasčių, dėl kurių Komisija pradėjo daugybę procedūrų dėl Baskų krašto *Normas Foralel,* ir neištirdamas, kodėl daugybė fiskalinių priemonių buvo išbraukta iš *Primarolo* grupės sudaryto sąrašo, kad vėliau jas būtų galima ginčyti pagal valstybės pagalbos procedūrą.

37 Komisija, atsakydama į *Ramondín* argumentus, pažymi, kad savo sprendimo 82–87 punktuose Pirmosios instancijos teismas teisingai konstatavo, jog nėra įvykdytos sąlygos, kurioms esant, vadovaujantis Bendrijos teismų praktika, konstatuojamas piktnaudžiavimas įgaliojimais. Šiuo atveju kaltinimas dėl piktnaudžiavimo įgaliojimais grindžiamas subjektyviu *Ramondín* Komisijos elgesio vertinimu. Šis vertinimas

nepagrįstas jokia objektyvia aplinkybe. Jis grindžiamas ne svarbiais įrodymais, kaip reikalauja teismų praktika, o tik subjektyviais teiginiais, susijusias su tariamais Komisijos ketinimais.

38 Iš tikrųjų *Ramondín*, nurodydama savo pagrindą, apsiriboja pakartodama savo labai siaurą valstybės pagalbos ir atrankos kriterijaus sąvokų aiškinimą. Tariamą piktnaudžiavimą įgaliojimais sudaro tik kitoks, nei siūlo *Ramondín*, valstybės pagalbos sąvokos aiškinimas.

39 Atsakydama į *Territorio Histórico de Álava* argumentus, Komisija teigia, kad ši šalis nenurodė su piktnaudžiavimu įgaliojimais susijusio pagrindo Pirmosios instancijos teisme. Todėl šis pagrindas yra akivaizdžiai nepriimtinas. Be to, bet kuriuo atveju jis nepagrįstas dėl tų pačių priežasčių kaip ir *Ramondín* nurodytas pagrindas. Galiausiai Pirmosios instancijos teismas pakankamai motyvavo skundžiamą sprendimą atmesti šį pagrindą.

40 *Comunidad Autónoma de La Rioja* pažymi, kad *Territorio Histórico de Álava* neturi teisės nurodyti pagrindo, susijusio su piktnaudžiavimu įgaliojimais, nes ji jo nebuvo nurodžiusi Pirmosios instancijos teisme.

41 Bet kuriuo atveju ji mano, jog *Ramondín* ir *Territorio Histórico de Álava* nepateikė jokių objektyvių, svarbių ir nuoseklių įrodymų, leidžiančių daryti išvadą, kad Komisija, priimdama ginčijamą sprendimą, siekė suderinti teisės aktus mokesčių srityje.

Teisingumo Teismo vertinimas

42 Priešingai, nei teigia Komisija ir *Comunidad Autónoma de La Rioja, Territorio Histórico de Álava* Pirmosios instancijos teisme pirmojo ieškinio 71 ir kituose punktuose nurodė pagrindą, susijusį su Komisijos piktnaudžiavimu įgaliojimais.

43 *Ramondín* ir *Territorio Histórico de Álava* atžvilgiu šis pagrindas buvo nagrinėjamas skundžiamo sprendimo 82–88 punktuose.

44 Pirmosios instancijos teismas konkrečiai priminė, kad aktas gali būti laikomas priimtu piktnaudžiaujant įgaliojimais tik tuomet, jei remiantis objektyviais, svarbiais ir nuosekliais įrodymais, matyti, kad jis buvo priimtas tik ar bent jau daugiausia siekiant kitų, nei nurodyta, tikslų (žr. būtent 2001 m. lapkričio 22 d. Sprendimo *Nyderlandai prieš Tarybą*, C-110/97, Rink. p. I-8763, 137 punktą ir nurodytą teismų praktiką).

45 85–87 punktuose Pirmosios instancijos teismas nagrinėjo ir vertino ieškovių teiginius ir argumentus. Jis nusprendė, kad jos nepateikė jokio objektyvaus įrodymo, leidžiančio daryti išvadą, kad ginčijamu sprendimu Komisija iš tikrųjų siekė suderinti teisės aktus mokesčių srityje.

46 Taip Pirmosios instancijos teismas atliko faktinių aplinkybių vertinimą, kuris, jeigu nėra iškraipomi jam pateikti įrodymai, nėra teisės klausimas, dėl kurio gali būti vykdoma Teisingumo Teismo kontrolė (žr. būtent 2001 m. birželio 21 d. Sprendimo

Moccia Irme ir kt. prieš Komisiją, C-280/99 P–C-282/99 P, Rink. p. I-4717, 78 punktą ir 2002 m. spalio 15 d. Sprendimo *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt. prieš Komisiją*, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P ir C-254/99 P, Rink. p. I-8375, 285 punktą).

47 Apeliantės apsiriboja savo teiginiais ginčydamos šį faktinių aplinkybių vertinimą. Jos nepateikia jokių faktų, patvirtinančių, kad Pirmosios instancijos teismas iškraipė jam pateiktus įrodymus. Bet kuriuo atveju negalima teigti, kad dėl to, jog nebuvo pateiktas konkuruojančios įmonės skundas, Pirmosios instancijos teismas turėjo padaryti išvadą, kad Komisija siekė kitų, nei nurodė, tikslų. Vien tik aplinkybė, kad tokio skundo nebuvo, neleidžia daryti tokios išvados.

48 Todėl piktnaudžiavimu įgaliojimais grindžiamas pagrindas atmestinas.

49 Kalbant apie pagrindą, kad skundžiamas sprendimas šiuo klausimu nebuvo motyvuotas, konstatuotina, kad *Ramondín* savo apeliaciniame skunde šio pagrindo nepaminėjo.

50 2004 m. vasario 18 d. pareiškime *Ramondín*, nurodydama, kad toliau palaiko pagrindą, susijusį su skundžiamo sprendimo nemotyvavimu piktnaudžiavimo įgaliojimais klausimu, iš tikrųjų pateikia naują pagrindą. Šis pagrindas, remiantis Teisingumo Teismo procedūros reglamento 42 straipsnio 2 dalimi ir 118 straipsniu, yra nepriimtinas.

51 O dėl *Territorio Histórico de Álava.* kuri pateikė apeliacinio skundo pagrindą, susijusį su skundžiamo sprendimo nemotyvavimu, ir patvirtino jį 2004 m. vasario 20 d. pareiškimu, pažymėtina, kad skundžiamo sprendimo:

— 85 punkte nustatyta, kad ieškovų argumentai paremti spekuliacijomis apie toliau nurodytus skundžiamo sprendimo motyvus ir kad jos netgi neįrodė, jog ginčijamas sprendimas kokiu nors būdu Bendrijos lygmeniu suderino teisės aktus mokesčių srityje,

— 86 punkte pažymėta, kad *Territorio Histórico de Álava* daro nuorodą į bylas, kuriose buvo priimta Pirmosios instancijos teismo pirmininko 2000 m. vasario 16 d. Nutartis *Juntas Generales de Guipúzcoa ir kt.* (C-400/97–C-402/97, Rink. p. I-1073), t. y. į bylas, kuriose, apeliantės teigimu, Komisija, nurodydama, kad *Normas Forales* įtvirtina valstybės pagalbą, nes taikomi tik tam tikroje vienos valstybės narės teritorijoje, suabejojo Baskų krašto valdžios institucijų įgaliojimais priimti teisės aktus mokesčių srityje,

— 87 punkte nurodyta, kad pastarasis argumentas atmestinas, nes Komisija, siekdama ginčijamame sprendime įrodyti, jog *Ramondín* suteiktos fiskalinės lengvatos yra valstybės pagalba, patenkanti į EB sutarties 92 straipsnio (po pakeitimo — EB 87 straipsnis) taikymo sritį, nesirėmė regioninės atrankos kriterijumi.

52 Šie motyvai atrodo pakankami, atsižvelgiant į Pirmosios instancijos teismui ieškinyje ir atsiliepime į ieškinį pateiktus argumentus, tarp kurių nebuvo jokios nuorodos į tai, kad iš sąrašo, parengto Tarybos sudarytos grupės, buvo išbraukta daugelis fiskalinių priemonių.

53 Iš to išplaukia, kad *Territorio Histórico de Álava* nurodytas apeliacinio skundo pagrindas dėl skundžiamo sprendimo nemotyvavimo, susijusio su tariamu Komisijos piktnaudžiavimu įgaliojimais, yra atmestinas.

Dėl Territorio Histórico de Álava nurodytų pagrindų, susijusių, pirma, su klaidingu ginčijamų fiskalinių priemonių kaip su bendrąja rinka nesuderinamos valstybės pagalbos kvalifikavimu ir, antra, su skundžiamo sprendimo nemotyvavimu šiuo klausimu

Šalių argumentai

54 Pirmosios instancijos teisme *Territorio Histórico de Álava* tvirtino, kad Komisija, konstatuodama, kad 45 % mokesčių kreditas ir pelno mokesčio apmokestinamosios bazės sumažinimas yra nesuderinama su bendrąja rinka valstybės pagalba, nes *Normas Forales* Nr. 22/1994 ir Nr. 24/1996 yra specialiosios priemonės, palaikančios „tam tikras įmones", pažeidė EB sutarties 92 straipsnį. Ji tvirtina, kad bet kuriuo atveju galimas atrankinis šių priemonių pobūdis yra pateisinamas fiskalinės sistemos pobūdžiu ir struktūra.

55 *Territorio Histórico de Álava* kaltina Pirmosios instancijos teismą tuo, kad jis skundžiamo sprendimo 23–65 punktuose atmetė šiuos argumentus ir tokiu būdu teisiškai klaidingai taikė EB sutarties 92 straipsnį.

56 2004 m. vasario 20 d. pateiktame pareiškime *Territorio Histórico de Álava* nurodo, kad palaiko savo pagrindą dėl panaikinimo, tačiau tik ankstesnėje stadijoje, kai ginčijamos fiskalinės priemonės dar nebuvo kvalifikuotos kaip valstybės pagalba. Ji tvirtina proceso pirmoje instancijoje metu teigusi, kad 45 % mokesčių kreditas

nepatenka į Sutarties 92 straipsnio taikymo sritį, nes jis yra pateisinamas kaip fiskalinė priemonė, skirta pasiekti ekonominės politikos tikslą. Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, kad tai netrukdo kvalifikuoti šių priemonių kaip su Sutartimi nesuderinamos valstybės pagalbos. Ši išvada yra klaidinga, nes ji padaryta netinkamoje aiškinimo proceso stadijoje. Iš tikrųjų prieš sprendžiant valstybės pagalbos kvalifikavimo klausimą reikėjo atsižvelgti į tai, kad fiskalinėms priemonėms, priimtoms iki 1997 m. gruodžio 1 d. ECOFIN Tarybos išvadų dėl fiskalinės politikos (OL C 2, 1998, p. 1) ir 1998 m. gruodžio 10 d. Komisijos pranešimo dėl valstybės pagalbos taisyklių taikymo su tiesioginiu verslo apmokestinimu susijusioms priemonėms (OL C 384 p. 3), nebuvo taikoma valstybės pagalbos kontrolės procedūra. Kai tokios priemonės patekdavo į atitinkamos valstybės narės įgyvendinamos pramonės politikos sritį, joms *ab initio* nebuvo taikomas Sutarties 92 straipsnis.

57 Tame pačiame pareiškime *Territorio Histórico de Álava* pridūrė, kad ji taip pat palaiko savo pagrindą dėl skundžiamo sprendimo nemotyvavimo šiuo iškeltu teisės klausimu.

58 Komisija teigia, kad palaikant pagrindą, susijusį su klaidingu ginčijamų fiskalinių priemonių kaip su bendrąja rinka nesuderinamos valstybės pagalbos kvalifikavimu, nepaisant to, jog iš dalies pasikeitė jo pateikimo forma, Teisingumo Teismas vis dar turi išnagrinėti šių priemonių pagalbos pobūdį. Iš tikrųjų EB sutarties 92 straipsnis nenumato jokios išankstinės stadijos prieš nagrinėjant valstybės pagalbos kvalifikavimo klausimą, nes priemonės fiskalinis pobūdis neturi reikšmės nustatant, ar tai yra pagalba. Be to, 1997 m. gruodžio 1 d. ECOFIN Tarybos išvados dėl fiskalinės politikos ir jų priede esantis elgesio kodeksas negali pakeisti EB sutartimi numatyto įgaliojimų paskirstymo. Tokiomis aplinkybėmis *Territorio Histórico de Álava*, abejodama Komisijos kompetencija, primygtinai siekė užginčyti ginčijamų fiskalinių priemonių kaip valstybės pagalbos kvalifikavimą.

59 *Comunidad Autónoma de La Rioja* teigia, kad iš tikrųjų *Territorio Histórico de Álava* ir toliau tvirtina, jog ginčijamos fiskalinės priemonės nėra valstybės pagalba, nors dabar nurodo naujus pagrindus. Todėl Teisingumo Teismas neturėtų atmesti galimybės išnagrinėti ir kvalifikuoti šias priemones pagal EB sutarties 92 straipsnį.

Teisingumo Teismo vertinimas

60 Primintina, kad leidimas šaliai Teisingumo Teisme pirmą kartą nurodyti pagrindą, kuris nebuvo nurodytas Pirmosios instancijos teisme, reikštų suteikti jai leidimą pateikti Teisingumo Teismui, kurio kompetencija apeliaciniame procese yra ribota, nagrinėti platesnės apimties ginčą nei tas, kurį nagrinėjo Pirmosios instancijos teismas. Apeliaciniame procese Teisingumo Teismo kompetencija apsiriboja pirmoje instancijoje priimto teisinio sprendimo dėl nagrinėtų pagrindų vertinimu (žr., *inter alia,* 1994 m. birželio 1 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Brazzelli Lualdi ir kt.*, C-136/92 P, Rink. p. I-1981, 59 punktą; 1998 m. gegužės 28 d. Sprendimo *Deere prieš Komisiją*, C-7/95 P, Rink. p. I-3111, 62 punktą ir 2003 m. balandžio 10 d. Sprendimo *Hendrickx prieš Cedefop*, C-217/01 P, Rink. p. I-3701, 37 punktą).

61 Šioje byloje *Territorio Histórico de Álava* pirmoje instancijoje neteigė, kad:

— ginčijamos fiskalinės priemonės pačios savaime nepatenka į valstybės pagalbos teisės taikymo sritį,

— EB sutarties 92 straipsnis fiskalinės teisės priemonėms taikomas tik nuo 1997 m. gruodžio 1 d. ECOFIN Tarybos išvadų dėl mokesčių politikos ir 1998 m. gruodžio 10 d. Komisijos pranešimo dėl valstybės pagalbos taisyklių taikymo su tiesioginiu verslo apmokestinimu susijusioms priemonėms priėmimo.

62 Iš tikrųjų buvo remtasi priemonės, sumažinančios apmokestinamąją bazę, ekonominės politikos tikslais nagrinėjant jos atrankinį pobūdį, t. y. jos kaip su bendrąja rinka nesuderinamos valstybės pagalbos kvalifikavimo EB sutarties 92 straipsnio prasme stadijoje.

63 Pirmosios instancijos teismas išnagrinėjo šiuos argumentus skundžiamo sprendimo 51 punkte.

64 Todėl šio apeliacinio skundo nagrinėjimo metu Teisingumo Teismui pateiktas argumentas, kuriame iš esmės teigiama, kad ginčijamai fiskalinei priemonei iki teisinio vertinimo stadijos EB sutarties 92 straipsnis netaikomas *ab initio*, ir dėl to jai netaikoma Komisijos kontrolė, yra apeliaciniame procese pirmą kartą nurodytas pagrindas.

65 Šis naujas pagrindas, kaip ir tiesiogiai su juo susijęs pagrindas dėl skundžiamo sprendimo nemotyvavimo iškeltu teisiniu klausimu, pripažintinas nepriimtinu.

66 Remiantis tuo, kas išdėstyta, apeliaciniai skundai atmestini.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

67 Remiantis Teisingumo Teismo procedūros reglamento 122 straipsnio pirmąja pastraipa, jeigu apeliacinis skundas yra nepagrįstas, bylinėjimosi išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas.

68 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį, taikomą apeliacinėse bylose pagal šio reglamento 118 straipsnį, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Kadangi apeliantės pralaimėjo bylą, jos be savo išlaidų turi padengti Komisijos ir *Comunidad Autónoma de La Rioja* išlaidas pagal jų pateiktus reikalavimus.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

1. **Sujungti bylas C-186/02 P ir C-188/02 P galutiniam sprendimui priimti.**

2. **Atmesti apeliacinius skundus.**

3. **Apeliantės be savo išlaidų turi padengti Europos Bendrijų Komisijos bei *Comunidad Autónoma de La Rioja* patirtas bylinėjimosi išlaidas pagal jų pateiktus reikalavimus.**

Parašai.